

naar det viser sig; at Beregningerne over Indtægterne af en eller anden Grund ikke have slaaet til — kan ty; og denne ekstraordinære Rilde er et Indtægts- og Formuestat. Den behøver ikke at være stadig løbende; men det bør være faste Regler for Anvendelsen af en saadan Indtægts- og Formuestats Lov. Naar det f. Ex. af Budgettet viser sig, at der enten ordinært eller ekstraordinært kræves Mere, saa fastsætte vi i Budgettet, med hvilken Brøddel eller hvilken Procent denne Lov skal træde i Kraft i det følgende Finantsaar. Efter min Formening har man da Systemet færdigt, og hvad har man da opnaaet? Man har lettet de håardt betrængte Hartkornsydere, nääst har givet Kommunerne Intiaktv og Midler, til derigjennem at støtte Virksomheden for de fattiges Kasse, for Sygekasserne og Fattigpleien; man har givet dem Midler til at forbedre Oplæringen for Ungdommen, man har revideret det indirekte Skattevæsen, Alt til Lettelse for Smaaafolk; man har henvist Midlerne til Udviklingen af vore Samfælsmidler til at bæres ikke alene af den enkelte Mennekeslæggt men af flere Slægter, der jo ogsaa komme til at nyde Gødt deraf, og man har endelig betaget enhver Regjering enhverjohmhelst provisorisk Tilbøielighed, fordi det ikke er noget Overflud i Kassen. Det er baandlagt en Reservecfond, der vel ikke bør være mindre; end den er nu, nemlig 17 Millioener — det bestaar for Resten endnu af ganske løierlige Bestanddele, idet jo ikke alle Værdierne ere let realizable — og naar man har denne Reservecfond for paakommende Tilfældes Skyld til Anvendelse efter Næstogens Beslutning, maa man iøvrigt kunne følge den Regel ikke at fåge Mere af Skatteborgerne, end der er nødvendigt til den Husboldning, som Lovgivningsmagten selv fastsætter. Hvad man saa har gjort videre er, at skal man ogsaa ud over de til Statens aarlige Behov nødvendige Indtægter efter de reviderede Skattelove, vil Byrden blive bedre fordelt end efter de andre Skattelove, idet den kommer til at hvile, hvor Skatteevnen er. Det vilde jo være Idealet af Retfærdighed, hvis alle Skatter kunde bæres paa Skatteevnen; men efter det her foreslaaede System kan man ikke slippe fri fra det Gamle, som nu bestaar. Jeg har ønsket en Regulator for hele Statshusboldningen i denne Lov — denne Betragtning deles ogsaa af mine Medforslagsstillere — og vi ere som sagt derved tilfidsst komne til at lægge Skatterne der, hvor Skatteevnen er, hvis vi skulle have ekstraordinære Indtægter. Hvorledes vilde det have slaaet i 1885, hvis vi den Gang havde haft denne

Lov, og Skattelovene reviderede? Vor Finantsminister vilde saa ikke have haft mere at rutte med end Indtægterne af de bestaaende Skattelove; og dersom han vilde have haft noget Mere; saa vilde han kun have haft at dreie paa en Knap, hvorefter de nødvendige Indtægter vilde kunne være bevilgede ham ved Indtægts- og Formuestatloven, der naturligvis havde stigende Stala; thi det vil jo være det Retfærdigste. Trør man saa at Fortærne nogenjinde være blevne reiste da? Og tror man saa, at den Klasse i Samfundet, der hovedsagelig vilde have faaet, at søle, hvor de ekstraordinære Indtægter kom fra; saa vilde have støttet Regjeringen og hele dens provisoriske System, tror man saa, at alt dette var slet? — Jeg har hermed antydelt mit Standpunkt. Jeg tog ikke paastaa, at jeg med Hensyn til alle enkelte Bendinger og Sætninger er i Overensstemmelse med mine Medforslagsstillere, men i Grundbetragtningen ere vi enige, det er en begyndende Skattereform med Udsigt til det, jeg her har nævnt. Jeg siger, at den er fuldt forsvarlig fra vor Betragtning; men den er lige saa uantagelig for et provisorisk Ministerium; det indrømmer jeg.

Bertelsen (Veile Amts 5te Valgkreds): Vi hørte jo nu den Motivering, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har givet af det af ham og hans Meningsfæller forelagte Lovforslag. Jeg kan for mit Vedkommende bære, enig med dem i, at Hartkornskatterne og Bygningsafgiften, hvilket ubeslukkende paa Landbruget navnlig Bønderne, da navnlig Hartkornskatten; som det ogsaa blev fremhævet af det ærede Medlem, mange Gange rammes paa en saadan Maade, at Skatteyderne i samme Dieblit, som de skulle betale Skatten, maa gaa fra Eiendommen. Iøvrigt skal jeg ikke følge det ærede Medlem i hans Betragtning af den hele Udvikling af vort Skattesystem, og hvorledes det vil komme til at staa efter hans Opfattelse overfor Provisorierne og den Slags Ting. Jeg vil nu kun se paa, hvad § 1 indeholder, og naar jeg har set paa den, kan jeg være med, idet jeg er ganske enig i, at Hartkornskatten og Bygningsafgiften er et saa dårligt Skattegrundlag, som det vel er muligt. Jeg tror, at da Hartkornskatterne til Staten indbetales direkte til Statskassen, maa ogsaa konsekvent Kommuneskatterne betales til Kommunerne. Hartkornskatterne ere her misvisende, men naar de ere misvisende i den ene Retning, tror jeg ogsaa, at de ere det i den anden. Det er jo faaledes, at der er mange Kommuner ube i Landet —